

Wat is de Heilig Bloedprocessie en wat houdt deze in. Ga op verkenning met dit boekje naar de geschiedenis van de Heilig bloed processie.

Heilig bloedprocessie

Trimester opdracht

Dorien Hillen

Inleiding

De eerste les gaan wij de film bekijken over de heilig bloed processie in Hoogstraten. We gaan aan de hand van deze film kennis maken met de geschiedenis en de betekenis van de religieuze optocht.

De site waar je **meer informatie vindt**:

<http://www.processiesvandenorderkempen.be/>

De bundel staat op .../52 Op tijd afgeven .../3 Totaal .../55
--

Hieronder vind je symbolen om je te helpen bij de opdrachten.

	Maak de oefening.
	Maak de opdracht aan de hand van de film. De film: https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=AQ13XFvR_zU
	Lees een tekst om de opdrachten te kunnen maken.
	Maak de opdracht met behulp van je Bijbel.
	Maak de opdracht met behulp van je laptop en het internet. Op deze site vind je alvast veel informatie: http://www.processiesvandenorderkempen.be/
	Maak bij deze opdracht gebruik van de foto's in je bundel of bekijk de foto's op deze site: De foto's vind je hier: http://www.processiesvandenorderkempen.be/impressies
	Maak deze opdracht moest je tijd over hebben.

Inhoud

Inleiding.....	1
Inhoud.....	2
1 Het omstoten van de kelk	3
Het wonder	3
Consecratie	3
Toverwoorden?.....	3
Opdracht 1: Betekenis van de eucharistie	4
Opdracht 2: Dit is Mijn Bloed	5
2 Het wassen van de doeken	6
Opdracht 1:	6
Opdracht 2: Veranderingen in de geloofsbeleving?	7
3 De biecht.....	9
De Biecht: het sacrament van de verzoening.....	9
Opdracht 1: Het verloop van het sacrament van de verzoening.....	9
4 De Beeldenstorm.....	10
Opdracht 1: Protestant en katholiek: verschillend?	10
Opdracht 2: Rollenspel: Waarom wilden jullie de doeken vernietigen? (extra opdracht)	12
5 Heilig bloedschilderijen.....	13
Overbrenging naar Hoogstraten en Heilig Bloedverering	13
Opdracht 1: wondergeloof	13
6 Ankerbeeld: Devotie en verering.....	15
Heilig Bloeddraadjes	15
Opdracht 1:	15
Geloof of bijgeloof?	16
7 Proccessie en schrijn.....	17
Opdracht 1: Wat is typisch voor een processie?	17
Opdracht 2: De eucharistie uitgebeeld in de processie	22
Opdracht 3: Het katholieke geloof uitgedrukt in de processie	22
8 Kermis en markt	24
Opdracht 1: de patroonheiligen	24
9 Extra informatie/ bijlage	26
Achtergrondinformatie:.....	27

1 Het omstoten van de kelk

Het wonder

Op een dag was priester Eligius Van den Aker onvoorzichtig tijdens de eucharistieviering. Hij had de beker met witte wijn na de consecratie omgestoten op het altaardoek en het corporale terwijl hij twijfelde aan zijn geloof. De vlekken kleurden bloedrood. Was de wijn werkelijk het Heilig Bloed van Christus geworden? Was dit een goddelijk teken dat priester Eligius niet meer mocht twifelen aan zijn geloof?

Consecratie

Tijdens de eucharistie (letterlijk: dankzegging) consacreert (heiligt) de priester brood en wijn. Hij doet en zegt wat Jezus deed tijdens Zijn laatste avondmaal met de apostelen. Zo worden brood en wijn tekens van Jezus' lichaam en bloed:

“Tijdens de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegenbede uit, brak het, gaf het aan zijn leerlingen en zei: "Neem en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn Lichaam dat voor u gegeven wordt.’

Daarna nam Hij de beker met wijn, sprak een zegenbede uit, reikte hem aan zijn leerlingen en sprak: “Neem deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe en altijddurende verbond, dit is mijn Bloed dat voor u en voor alle mensen wordt vergoten tot vergeving van de zonden.” Blijft dit doen om Mij te gedenken.”

Toverwoorden?

Vroeger werd er uitsluitend Latijn gesproken in de eucharistieviering. De consecratiewoorden “Hoc est corpus meum” nl. ‘Dit is Mijn lichaam’ klonken in het Latijn als de toverwoorden: ‘Hokus Pokus Meum’. Hierdoor veranderden brood en wijn onzichtbaar in het Lichaam en Bloed van Christus waarin Hij aanwezig is.

Om die reden is de eucharistie het belangrijkste sacrament in de katholieke kerk. Sacramenten zijn ‘heilige’ momenten waarbij God via symbolen en rituelen in het leven van de mens aanwezig komt.

Opdracht 1: Betekenis van de eucharistie

Noteer in de rechtse kolom telkens of de uitspraak juist of fout is. Verbeter in deze kolom ook de uitspraken die niet correct zijn. (5)

Een sacrament is een heilig moment waarbij God via symbolen en rituelen gevierd wordt.	
De biecht is het belangrijkste sacrament.	
De eucharistie is de herdenking van het laatste avondmaal van Jezus met zijn apostelen.	
Tijdens de eucharistie stootte priester Eligius de beker met rode wijn om.	
Consecratie betekent letterlijk 'dankzegging'.	
Zich breken als brood wil zeggen dat je jezelf opoffert voor anderen.	
Het woord 'eucharistie' is afgeleid van het Griekse woord 'eucharisto'. Daarom sprak de priester vroeger (voor 1965) steeds Grieks in de eucharistieviering.	
'Hoc est corpus meum' betekent 'Dit is mijn bloed'.	
Het bloed wordt vergoten tot vergeving van de zonden.	
Tijdens de consecratie veranderen brood en wijn zichtbaar in het Lichaam en Bloed van Christus waarin Hij aanwezig is.	

Opdracht 2: Dit is Mijn Bloed

Daarna nam Hij de beker met wijn, sprak een dankgebed uit, reikte hem aan Zijn leerlingen en sprak: “Neem deze beker en drink hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe en altijddurende verbond, dit is Mijn Bloed dat voor u en voor alle mensen wordt vergoten **tot vergeving van de zonden.**” Blijf dit doen om Mij te gedenken.”

Alle mensen begaan zonden, maar God heeft een hekel aan zonden. Om weer een goede relatie te hebben met God, heeft de mens **vergeving nodig**. Door te geloven in Jezus’ zelfopoffering en in Zijn opstanding en door Jezus na te volgen, kan de christen de **verzoening met God** bekomen en uiteindelijk ook het eeuwig leven verkrijgen.

In het Nieuwe Testament wordt herhaaldelijk duidelijk gemaakt dat mensen vergeving van zonden nodig hebben om weer dicht bij God te komen. Het woord vergeving komt dan ook vele malen in het Nieuwe Testament voor.

1. Zoek de volgende teksten op in de Bijbel en noteer telkens wat een christen moet doen of wat hij nodig heeft om deze vergeving te bekomen. **(3)**

Handelingen van de Apostelen 2,38:

.....

.....

.....

.....

Efeziërs 1,7:

.....

.....

.....

.....

Lucas 24,47-48:

.....

.....

.....

.....

2 Het wassen van de doeken

Heel vroeg in de ochtend haastte hij zich naar de molen. De zon was net op en het was koud. Hij dacht dat hij alleen was, maar de molenaar zag hem toen hij water putte uit de Dommel. Eligius probeerde stiekem de rode bloedvlekken te verwijderen door ze te wassen, te bleken, te behandelen met loogzout,... tevergeefs...” De vlekken bleven zichtbaar.

Opdracht 1:

Stel dat Eligius na het wassen van de doeken volgende tekst las uit Prediker.

Prediker 12, 9-14:

Prediker was een wijs man, hij heeft het volk veel kennis bijgebracht. Wikkend en wegend heeft hij vele spreuken opgesteld. Prediker probeerde goede gezegden te vinden en eerlijk de waarheid onder woorden te brengen. Woorden van een wijze zijn als prikkels*, als een verzameling goed vastzittende** spijkers. Door één herder*** werden ze geschonken.

Ten slotte nog dit, mijn zoon, wees gewaarschuwd: veel boeken schrijven is een werk zonder eind en veel studeren put een mens uit. Om te besluiten, nu je alles hebt gehoord: vrees God en onderhoud zijn geboden; daar komt voor een mens alles op aan. **Want van alles wat je doet, zelfs in het verborgene, zal Gods oordeel* uitwijzen of het goed is of kwaad.**

* Een ossenprik is een scherpe stok waarmee vee wordt gedreven.

** goed vastzittende spijkers waaraan men allerhande zaken veilig kan ophangen.

*** Eén herder: Uiteindelijk geldt God als de bron van alle wijsheid

1. Wat zou Eligius na het lezen van deze tekst kunnen besluiten voor zichzelf ? (1)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Opdracht 2: Veranderingen in de geloofsbeleving?

In de legende wordt soms verteld dat God Eligius wilde overtuigen met een wonder, omdat hij twijfelde aan Christus' aanwezigheid in de eucharistie.

Iedere gelovige twijfelt wel eens aan wat hij gelooft of niet gelooft. Het geloof van mensen verandert met de tijd. Het groeit mee.

Lees de onderstaande stellingen: (3)

- **kies er 3 uit om te bespreken in de tabel op de volgende bladzijde.**
- **noteer in de eerste kolom de stellingen die je wil bespreken.**
- **noteer in de tweede kolom wat je vroeger hieromtrent geloofde.**
- **noteer in de derde kolom wat je nu gelooft.**

1. Ik geloof in Sinterklaas.
2. Ik zal mijn beste vriend niet verraden door vertrouwelijke dingen door te vertellen.
3. God werd Mens in Jezus.
4. Gods handen zijn onze handen.
5. Mijn ouders zien mij graag.
6. Ik zal altijd geloven dat ik talenten heb en dus iets kan.
7. Ik geloof in Jezus' boodschap van liefde.
8. Jezus deed eenvoudig goed voor elk mens.
9. Ik geloof in God.
10. Ik geloof dat in elke mens een zekere goedheid zit.
11. Ik durf altijd en overal over mijn geloof praten.
12. Jezus is na zijn dood nog steeds aanwezig.
13. Ik zal mijn ouders altijd respecteren, ook als ik niet altijd mijn zin krijg.
14. Ik geloof in de paasklokken.
15. Er is leven na de dood.

Kies 3 stellingen en schrijf ze hier neer.	Wat geloofde ik vroeger?	Wat geloof ik nu?
1.		
2.		
3.		

3 De biecht

De Biecht: het sacrament van de verzoening

Christenen geloven in de verlossing van het kwaad, omdat Christus verrezen is uit de dood. Maar omdat de mens nog steeds onvolmaakt is en fouten maakt, is er nog steeds vergeving en verzoening met God nodig.

Die vergeving speelde in Jezus' leven een uiterst belangrijke rol, zo sterk zelfs dat het woord 'onvergeeflijk' niet in de woordenschat van een christen mag voorkomen. Petrus vroeg aan Jezus of hij zeven maal moest vergeven als een broeder hem iets misdaan had, waarop Jezus antwoordde dat hij tot zeventig maal zeven maal moest vergeven (Mt. 18,21). Dat betekent dus: altijd! Zo belangrijk is vergeving.

Vergeving schenken of krijgen, werkt bevrijdend, want door de zonde verwijderd de mens zich van God en zijn medemens. De bedoeling is echter dat men oprecht berouw, spijt heeft van wat men misdaan heeft en zich voorneemt om het beter te doen.

Opdracht 1: Het verloop van het sacrament van de verzoening

Het sacrament van de verzoening bestaat uit verschillende stappen. In de onderstaande kader staan deze niet in de juiste volgorde en ook de verklaring staat niet bij de juiste stap.

Schep even orde in het verloop van het sacrament van de verzoening door hetzelfde nummer te plaatsen bij de stap als bij de verklaring. Zet alles in chronologische volgorde. Soms zal je woordenboek nodig hebben of het internet. (4)

Nr.	Stappen in het verloop	Verklaring	Nr.
	Absolutie	inwendige pijn omwille van wat men misdaan heeft en zich voornemen het beter te doen	
	Berouw hebben	boetedoening in de vorm van gebeden, vasten en/of goede werken	
	Belijden van de schulden	het vergeven van de zonden	
	Penitentie opleggen	opbiechten wat men verkeerd gedaan heeft	

4 De Beeldenstorm

Pas vanaf de 16de eeuw is er sprake van de protestanten toen een poging tot kerkhervorming uit de hand liep en dit tot een scheuring leidde tussen katholieken en protestanten. Het gevolg was dat diverse verschillen ontstonden tussen katholieken en protestanten. Hoewel er de laatste jaren pogingen zijn ondernomen om een gemeenschappelijke basis te vinden, zijn de verschillen niet verdwenen en blijven er belangrijke verschillen bestaan.

Opdracht 1: Protestant en katholiek: verschillend?

Waarin onderscheiden de protestanten zich van de Rooms-katholieken? Wat zijn de verschillen?

Hieronder volgen een aantal uitspraken. Sommige horen tot het katholicisme, andere tot het protestantisme. Het is aan jou om ze te onderscheiden.

Zet achter elke uitspraak een kruisje in de juiste kolom. Misschien moet je af en toe je woordenboek of het internet raadplegen. (7)

Uitspraak	katholiek	protestant
Maria wordt aanbeden en vereerd als belangrijkste heilige.		
Maria wordt niet aanbeden of vereerd en men gelooft niet in heiligverklaringen.		
Men kent 2 sacramenten: de doop en het avondmaal.		
Men kent 7 sacramenten.		
Zonden dienen tot God zelf beleden te worden met berouw, dan volgt vergeving zonder bemiddeling van geestelijken.		
Zonden worden vergeven door het verkrijgen van de absolutie als men oprecht berouw heeft.		
Men spreekt over het 'Heilig Avondmaal'.		
Men spreekt over de 'Eucharistie'.		

Men spreekt over 'mis' of 'viering'.		
Men gebruikt doorgaans het woord 'dienst'.		
Tijdens de bijeenkomsten wordt Jezus' lijden voor de zonden herdacht.		
Tijdens de bijeenkomsten wordt het offer van Jezus telkens opnieuw tegenwoordig gesteld in brood en wijn.		
Men spreekt van een priester die voorgaat.		
Men spreekt van een predikant of dominee die voorgaat.		
Het ambt van de voorganger is sacramenteel en celibatair.		
Het ambt van de voorganger is niet-sacramenteel en verenigbaar met het huwelijk.		
Men gebruikt een altaar en wierook.		
Men gebruikt geen altaar of wierook.		
Sommige kerkgenootschappen hebben vrouwelijke kerkleiders.		
Vrouwen nemen leidinggevende taken op zich, maar mogen officieel geen sacramenten toedienen.		
Zij geloven dat de Bijbel de belangrijkste bron is van Gods bijzondere openbaring aan de mensheid, maar ze geloven ook in de goddelijke openbaring door de natuur en de Geest.		
Zij geloven dat naast de Bijbel ook de kerkelijke tradities van belang zijn.		
De paus neemt de plaats in van Petrus als zichtbaar hoofd van de Kerk		
Alleen Christus is het hoofd van de Kerk.		
Na de dood gaat de gelovige naar de hemel, de ongelovige naar de hel.		

Na de dood gaat de gelovige naar de hemel, de ongelovige naar de hel en wie nog niet helemaal zuiver is naar het vagevuur, wat een tijdelijke bestraffing voorstelt.		
Zij vereren geen heiligen en relikwieën		
Zij vereren heiligen en relikwieën.		

Opdracht 2: Rollenspel: Waarom wilden jullie de doeken vernietigen? (extra opdracht = 2 bonus punten)

Werk een rollenspel uit waarin je duidelijk maakt waarom de protestanten de doeken wilden vernietigen. Als je goed naar de film gekeken hebt en de uitspraken in de vorige opdracht tot een goed einde bracht, begrijp je wellicht waarom de protestanten deze actie wilden ondernemen? Tracht in je dialogen ook te verwerken wat er bijgevolg met de doeken gebeurde.

5 Heilig bloedschilderijen

Overbrenging naar Hoogstraten en Heilig bloedverering

Opdracht 1: wondergeloof

Toen de Heilig Bloeddoeken tevoorschijn kwamen, waren de mensen sterk onder de indruk: je kon de vlekken echt nog zien. “De witte wijn was veranderd in het Heilig Bloed van Christus!” concludeerden velen.

Anderen zagen enkel nog vage kringen zonder rode kleur. Sommigen spraken van een mirakel, voor anderen was dat vooral verbeelding en fantasie.

1. Welke bijzondere (wonderlijke) tekens van Gods aanwezigheid / tussenkomst herkennen sommige katholieke gelovigen in het wonderverhaal van het Heilig Bloed? **Zoek het antwoord in de film.** (1)

-
-

2. Lees de drie getuigenissen en zet de juiste titel boven elke getuigenis. Kies uit: Symbolisch gelovigen, anders gelovigen, letterlijk gelovigen.(1.5)

1. _____

“Het Heilig Bloedwonder dat tussen 1350 en 1380 gebeurde te Boxtel en aan de grondslag ligt van de verering van het Heilig Bloed te Hoogstraten wil ik niet in twijfel trekken. Ik geloof in de getuigenissen van de vorige generaties en van al wie genezen zijn en hulp kregen. “Voor God is niets onmogelijk “ zegt het evangelie. Elk jaar beleef ik veel geloofsvreugde aan de Heilig Bloedweek.”

2. _____

“Ik geloof niet dat de vlekken op het Heilig Bloeddoek echt het Bloed van Christus is, maar ik zoek een eigentijdse invulling voor dit verhaal.

Hebben wij geen nood aan tekenen dat God ons nabij is in het leven van elke dag? Ja, dat is voor mij toch wel een houvast. Geloven doet een mens niet alleen, daarom sta ik open voor de Heilig Bloedfeesten en voor het geloofs- en gemeenschapsgebeuren in onze stad.”

3. _____

“Nee, ik kan er niet bij dat mensen een goddelijke kracht vinden in die vlekken op het Heilig Bloeddoek. Verering van heiligen en relikwieën, dat is niets voor mij. Is dat niet gewoon onmacht? Ik geloof in wat mensen zelf kunnen.”

3. Bij welke getuigenis kan jij je aansluiten? Waarom? (0.5)

.....
.....
.....

6 Devotie en verering

Heilig Bloeddraadjes

De Heilig Bloeddraadjes zijn tijdens de openingsviering van de Heilig Bloedweek door de priester gezegend en aangeraakt aan het Heilig Bloeddoek. De aanraking aan een relikwie krijgt vaak een magische betekenis: er lijkt een (genezende) kracht van uit te gaan. De kracht van de relikwie zou overgaan door aanraking.

Gelovigen dragen vaak een kruisje, medaillon, armband, halsketting, amulet of een ander sieraad met een bijzondere betekenis. Het meisje in de film draagt een gelukspoppetje, en haar oma heeft Heilig bloeddraadjes bij zich. Vaak hoopt men zo geluk te vinden, genezing, vertrouwen, sterkte of kracht.

Opdracht 1:

1. Waarom draagt het meisje een gelukspoppetje en haar oma Heilig bloeddraadjes? (1.5)

- A. Het meisje heeft een gelukspoppetje bij zich waardoor
-
- B. Haar oma draagt Heilig bloeddraadjes bij zich om
-
- C. Besluit: Mensen hebben dingen, en mensen nodig waardoor ze
-
-

2. Draag je zelf ook zo iets wat daar op lijkt? Met welke bedoeling?(0.5)

.....
.....
.....
.....

Geloof of bijgeloof?

“Er is geen geloof zonder bijgeloof. Het woord zegt het zelf: bijgeloof. Het onderscheid is vaak zelfs niet zichtbaar. Twee personen kunnen hetzelfde ritueel uitvoeren – bijvoorbeeld een kaars aansteken – terwijl de ene dat op een gelovige en de andere op een bijgelovige manier doet. Het onderscheid ligt in de intentie en die is niet zichtbaar. De ene steekt een kaars aan voor een genezing, maar vertrouwt op God: ‘Uw wil geschiede’. Dat is een gelovig ritueel. De andere steekt een kaars aan met de bedoeling God om te kopen: dat is een bijgelovig ritueel. In het geloof laat de mens God ‘God’ zijn. In het bijgeloof tracht men God naar zijn hand te zetten.”

(Hans Geybels blz. 8)

3. Vind je aan de smoutebollenkraam bij oma en kleindochter geloof en/of bijgeloof terug? (1)

.....
.....
.....
.....

7 Processie en schrijn

Een **processie** is een groepsgewijze, godsdienstige optocht van religieuzen en gelovigen in een parochie of in een bedevaartsplaats als herinnering aan een goddelijk wonder of ter verering van een heilige en ter versterking van het geloof. Vaak worden er heiligenbeelden, relieken of andere religieuze voorwerpen meedragen. Vroeger waren processies ook een propagandamiddel voor het geloof

en een strijdmiddel tegen andersdenkenden.

In Hoogstraten bestond al een processie, toen de Heilig Bloeddoeken toekwamen. Door de aanwezigheid van het Heilig Bloed kwamen echter veel extra bedevaarders uit Nederland (Boxtel, Breda, 's Hertogenbosch, ...) de doeken in Hoogstraten vereren.

Dit vereren gebeurde door respect of eerbied te tonen door bijvoorbeeld het hoofd te buigen, de handen te vouwen, te knielen, te bidden, te zingen, de klaroen te laten schallen, kaarsen of wierook te branden, geld of bloemen te offeren, bloemblaadjes of gekleurde papiersnippers te strooien. Verering of adoratie kent vele vormen en komt voor op vele plaatsen.

Opdracht 1: Wat is typisch voor een processie?

Een processie is een typisch religieuze optocht met religieuze kledij, voorwerpen, teksten, gebeden en gezangen.

Bekijk na de film ook de onderstaande foto's. Los daarna de vragen op.

1. Wat dragen de mensen mee? (1)

.....
.....
.....

2. Wat dragen de mensen als kledij en accessoires? (1)

.....
.....
.....

3. Wat doen de mensen die meestappen? Welke handelingen stellen zij? (1)

.....
.....
.....

4. Wat kan het voor de parochiegemeenschap betekenen dat de deelnemers dit tezelfdertijd op dezelfde plek samen doen? (1)

.....
.....
.....

5. Waarom zou je zelf wel/niet meestappen in de processie? (1)

.....
.....
.....

De Heilig-Bloedprocessie in Hoogstraten is sedert 1949 de uitbeelding van de eucharistieviering, waarin het Heilig Bloedwonder plaatsvond.

Tijdens de Heilig Bloedweek, de tweede week na Pinksteren, gaan er twee of drie processies uit: op Drievuldigheidszondag (zondag na Pinksteren), op Sacramentsdag (donderdag nadien) en op de zondag die volgt.

Opdracht 2: De eucharistie uitgebeeld in de processie

Plaats de onderdelen van de processie (dit zijn ook de onderdelen van de eucharistie) in chronologische volgorde met cijfers van 1 (= eerst) tot 12 (= laatst). **Gebruik hiervoor het overzicht van het familiefeest als basisinformatie. Deze info vind je in hoofdstuk 9: extra informatie. (6)**

	Onze Vader		Voorbeden
	Schuldbelijdenis		Gloria (lofzang)
	Groot dankgebed		Zending en zegen
	Vredewens		Homilie
	Communie		Geloofsbelijdenis
	Woorddienst		Offerandegebed

Opdracht 3: Het katholieke geloof uitgedrukt in de processie

In de processie draagt elke groep zijn eigen symbolen, eigen kleuren en kledij, die meer zeggen dan je op het eerste gezicht ziet.

Bekijk de genummerde **foto's op de volgende bladzijde** en zoek telkens het symbool van de groep. **(6)**

1. Zet het nummer van de foto in de eerste kolom bij het juiste onderdeel van de eucharistie
2. Zet het nummer van de foto ook achter de juiste verklaring in de vierde kolom.

	Gloria	wijn wordt gezegend tot heilig bloed van Christus	
	Consecratie	lezingen uit de Bijbel en uitleg door de priester	
	Woorddienst	loflied ter ere van God	
	Schuldbelijdenis	als een onschuldig lam heeft Jezus zijn leven opgeofferd voor het geluk van alle mensen	
	Offerande	voor de zware fouten (zonden) vraagt men God om vergeving	
	Lam Gods	de vruchten van de aarde zijn een offer voor de Heer	

1.

2.

3.

4.

5.

6.

8 Kermis en markt

Na de processie viert Hoogstraten kermis.

Kermis komt van het woord 'Kerkmis' en dat was in de zestiende eeuw een belangrijk volksvermaak voor jong en oud. Wanneer er in een dorp of stad een nieuwe kerk verrees, werd er een mis gehouden om de kerk in te wijden: de

zogenaamde 'Kerkmis'. Dit inwijdingsfeest werd elk jaar gevierd en trok veel bezoekers uit de wijde omgeving.

Waar mensen samenkomen, begint al snel de handel. De handel en de jaarmarkt waren dan ook eeuwen lang met elkaar verbonden. Maar in de loop der jaren verwaterde de kerkelijke betekenis van de kerkmis en werd de 'Kerkmis' niet meer gevierd waarvoor deze was bedoeld.

Meestal viert men kermis op het patroonsfeest van de parochie.

Opdracht 1: de patroonheiligen

1. Wie zijn de patroonheiligen van de parochies Hoogstraten, Sint-Lenaarts en Loenhout? Zoek dit op het internet op. (1.5)

De patroonheilige van Hoogstraten is

De patroonheilige van Sint-Lenaarts is

De patroonheilige van Loenhout is

2. Wanneer wordt hun naamfeest gevierd? (1.5)

.....

3. Waarvoor doen mensen een beroep op deze heiligen? (0.5)

.....

4. Zoek een foto van deze 3 patroonheiligen en kleef ze onderaan deze taak of op de keerzijde. (1.5)

Hoogstraten	Sint-Lenaarts	Loenhout

5. In de processie van Hoogstraten ligt de klemtoon niet meer op de patroonheilige. Om welke reden/gebeurtenis gaat in Hoogstraten de processie sinds 1652 uit? (1)

.....

9 Extra informatie/ bijlage

Vergelijking tussen een familiefeest en een eucharistieviering: verrassend!	
<p>Een familiefeest</p> <p>(Na veel jaren is een familiefeest altijd een soort herdenkingsfeest. Het geeft steeds weer veel deugd)</p>	<p>Een Jezusfeest</p> <p>(Samen gedenken wat Jezus deed. Het geeft altijd weer nieuwe moed, hoop en geestkracht.)</p>
<p>Aankomst</p> <p>De deurbel gaat - de welkomstgroet</p> <p>De handdruk of kus (herkenning)</p> <p>Welkom: "Kom binnen, ik ben blij voor wat er hier seffens komen gaat", "Heb je de weg goed gevonden?"...</p> <p>Excuses: "Sorry dat het weer zo lang geleden is", "Wat ben jij veranderd, we zouden elkaar meer moeten zien dan valt dat niet op..." én "Och, we zullen er op letten en meer komen..."</p> <p>Plezier: "Blij dat je er bent", "Verrassing: ben jij er ook, tof zeg!"</p>	<p>Opening</p> <p>De bel - intredelied</p> <p>Het kruisteken</p> <p>Welkomstwoord: priester legt uit wat het thema is, wat er seffens komen gaat...</p> <p>Schuldbelijdenis: "Samen sorry zeggen", "We hebben ons best niet altijd gedaan" én: verzoening: "Vergeving van God en van elkaar"</p> <p>Lofzang: "Hoera, God, wij zijn blij hier te zijn"</p>
<p>Wij maken het gezellig bij elkaar</p> <p>Vertellen en luisteren over wat ondertussen is gebeurd. Iemand legt iets uit, vertelt iets nieuws.</p> <p>We laten zien dat we dat vertellen leuk vinden en dat we het feest fijn vinden. Zo'n familie heeft geloof in mekaar!</p> <p>We wensen dat het zo kan blijven</p>	<p>Woorddienst</p> <p>Vertellen en luisteren over oude verhalen en nieuwe</p> <p>Homilie: priester legt uit wat de oude woorden voor vandaag betekenen</p> <p>Geloofsbelijdenis: Bevestiging dat we bij elkaar horen (Kerk), geloven in dezelfde verhalen rond God, Jezus en de Geest.</p> <p>Voorbede: elkaar mooie dingen toewensen, bidden voor elkaar</p>
<p>Aan tafel!</p> <p>Gastheer/-vrouw zegt: Tijd om aan tafel te gaan.</p> <p>Eerst worden nog cadeautjes opengedaan.</p>	<p>Tafeldienst</p> <p>Priester nodigt uit rond de tafel van Jezus (Jezus is de gastheer! Priester staat in zijn plaats.)</p>

<p>Lekker eten op tafel zetten. We klinken een glas. Iemand zegt nog iets over het eten en waarom we gekomen zijn.</p> <p>We danken voor het lekkere eten en denken aan de familieleden die ondertussen overleden zijn en toch ook bij ons hoorden.</p> <p>"Smakelijk eten" wensen wij. Zachte muziek op de achtergrond We eten samen</p>	<p>We doen een omhaling (voor elkaar, voor armen, enz... = kerk)</p> <p>We zetten brood en wijn, bloemen,... op tafel. We zingen een offerandelied. Priester zegt een gebed over de maaltijd: offerandegebed.</p> <p>Groot dankgebed: Over Jezus, die goed was, daarvoor stierf, maar in hostie en wijn altijd bij ons wou blijven. We bidden het "Onze Vader".</p> <p>Vredeswens Communielied Communie met iedereen samen</p>
<p>Tijd om afscheid te nemen</p> <p>Nog eens elkaar het beste toewensen. "Kom maar snel terug, het was fijn dat je er was". "Dank u voor je komst". Uitwuiwen: "Tot weerziens"</p>	<p>Slot</p> <p>Bezinning: een wens uitdrukken voor de toekomst. Slotgebed: danken voor het vieren Zending en zegen: doe verder wat goed is en kom snel terug!</p>

Achtergrondinformatie:

Structuur van de eucharistie

OPENINGSRITUS

- Begroeting: Welkom en uitnodiging om mee te vieren
- Kruisteken: Uitdrukking van geloof in God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest
- Schuldbelijdenis: God om vergeving vragen
- Gloria: Loflied
- Openingsgebed: Een gebed aan God

WOORDDIENST

- Eerste lezing: Lezing uit het Oude Testament
- Tweede lezing: Lezing uit het Nieuwe Testament
- Evangelie: Verhaal uit het leven van Jezus
- Homilie (preek): De Schriftlezingen worden verduidelijkt

- **Geloofsbelijdenis:** Uitspreken van het geloof in God, Jezus, de H. Geest en de Kerk
- **Voorbeden:** Bidden voor de grote noden van Kerk en wereld

TAFELDIENST

- **Bereiding van de gaven:** Aanbrengen van de gaven en klaarmaken van het altaar.
- **Gebed over de gaven:** Deze gaven komen van God en zijn bestemd voor God
- **Eucharistisch dankgebed:** Herdenken van het laatste avondmaal met de consecratiewoorden
- **Onze Vader:** Bidden met de woorden van Jezus
- **Vredeswens:** De wens dat Gods vrede mag komen
- **Breken van het Brood:** Door het Brood (Zichzelf) te breken, maakte Jezus duidelijk dat mensen zich ook moeten breken voor elkaar
- **Lam Gods:** Verwijst naar Christus die zijn leven opofferde voor de mensen
- **Communie:** Ontvangen van de hostie, het symbool van Christus

-

SLOTTRITUS

- **Slotgebed:** Gebed dat het thema van deze eucharistieviering nog eens samenvat
- **Zending:** Gezonden worden om van het geloof te getuigen
- **Zegen:** Gods zegen krijgen, licht en kracht